

دیاردەیا ئەفسانەکرنی ... سەبری سلیقانی

(بەشی یهکی)

(دیاردەیهک نەسازە کو نەتەوێهێک بوهوژاندی، چەوساندی و داگیرکری راستیی خوە بکە ئەفسانە)

وهرار و پەرسەندیا جفاکین سفیلانە د قۆناغین دویر و دریز ره دهرباز بوویه و هەر قۆناغەکی پیداوێستین خوە ل سەر زەمینەیی دۆرھیلی داسەپاندن و د ئاکام دە هەندەک گوھۆرین پەیدا بوون و وەک پەیرەو هات سەلماندن کو دەستپیشخەری (ئەنسیاتیف) ل هەر جە و زەمانی پیدقی، هەروەسا د هەر باری دە.

د جفاکی سفیلانە دە ئەفسانە تونە نە و ئەگەر هەبن ژێ تەنی د مووزەخانە و ئەنسکلۆپیدیایی دە. د بە کو دەرەو گەلەک تی دە هەبن بەلی راستی تەنی یەکە، ئەو ژێ گوھۆرینە: گوھۆرین یاسایا خوەزا و هەبوونی ب دریزیا دیروکا ژیان.

جفاکی ساز و سەربخووە - سەربخووە ب واتەیا ئاکادیمی - هەرگیز باوهریی ب ئەفسانە و ترووھاتان ناھینە بەلی تەنی ب هەول و هەلمەتی دەینە بی کول بەندی ئەنجامان ب مینە چونکی هەولدانێ ژ هەر کارەک دن گرنگتر دینە. لی، جفاکی نەساز و نەسەربخووە - ب هەمان واتەیی - هەردەم بەرەف ئەفسانەبوون و ئاشۆبی دچە و وان دکە مەھانە ژ بو درەنگمان و کیماسیین خوەدوو بارەکری. ئەو نەتەوێا هیشخوواز قەت پەنایی بو رابردوویی خوە نابە تەقلی کو رابردووییەک دەولەمەند و باوهرپیکەر ژێ بە (ئنگلیز و فەرەنسی وەک میناک) ژبەرکو هیقی و ئارمانج ب داھاتووییەک گەشەسەند قە گریدایی نە نەکو ب رابردووییەک بی قەگەر قە.

ئەم کورد وەک پیکھاتەیهک نەتەوێانە د روژھەلاتا ناھەراستی دە هەروەسا سەرانسەر جیھانی بەلاف، ب سانەھی بەرەف ئەفسانەبوونی دچن هەرچەندە بوھا و بنەمایین هەبوونا مە هیژ سەقەت و نەسازن. نە دەولەتە، نە ناسنامە، نە زەمینەک بەیار، نە زمانەک لەھەقھاتی و نە سادەترین مافین مروقان و ل گەل ہندی نە تەنی باوهریی ب ئەفسانەبوونی دەین ل بەلی دکن پەیرەو ژبو بەردەوامیی و پيشکەتنی ل ناھا تەخین جفاکین مە و هەروەسا دکن پەروەردە ژبو نەفشین دویقھاتی بین کو ب ئەفسانەبوونا داگیرکەران هاتین خاپاندن. وەک نمونە، ئالیین رامیار ب ئاواپەک بەردەوام دگوتن: نەیارین مە پرن یان هیژدارن یان ژێ شیان و قیان ژ هەف جودا نە!

ب وئ ہشەندیی هیلان کو تاکەکەسی کورد وەھا بزانیە کو جیھان تەف نەیارئ وی یە، نەیارەک سەیرە و ژھەسارەیهک دن هاتیە، ئانگو نە مروقە بەلی ئافەریدەیهک ئەفسانەدارە و شکەستنا وی ئەستەمە. وئ فەلسەفی و ریپازئی تەنی خزمەتا داگیرکەران دکر و کاروانی مە درەنگ دەھیلا ژبەرکو د داویا داویی دە خویا بوو کو هەمان نەیار کیم، سەقەت، نەساخ، لاواز و نەزانە.

ھەرتشت زەحف بوویە: ئەفسانە، لەھنگ، پیروزی، گوننەھ تاوان، دەرەو، زەخەلی، دوغماکار، نەزان، قەھرمان، زانا، سەرۆک و ریپەر بەلی چما زوی دەین ژبیرکرن؟

د باری رامیاری ده زوی ب زوی کهسان دگههینن رادهیی ئه‌فسانه‌بوون یان پیروزیی به‌لی ژبیردکن کو رامیاری هه‌ره مه‌زن بیهتر ژ جاره‌کی ل سه‌ر ماسین گوتوویژان هاتیه خاپاندن، کو ده‌رکه‌تیین دبستانین خه‌باتا چیان و په‌شمه‌رگه‌هیی نه، نه‌کو ده‌رکه‌تیین زانکو و ئاکادیمیین زانستی رامیاریی. هه‌روه‌سا د باریین دن ژی ده وه‌ک وێهه، چاند، هونه‌ر و که‌لتوو، ژبیردکن یان - ب هه‌مد - ژ بیرا خوه‌ دین کو مه‌زنترین ره‌شه‌نبیر (بی ئاوارته) هیژ ریژمانی (گرامه‌را) زمانئ خوه‌ نزانه و مه‌زنترین هونه‌رمه‌ند ژی هیژ نۆته‌ییین موزیکی نزانه.

نیژیکی دوو هه‌زار و پینج سه‌د سالانه ئاکادیمی هاتین ئافاکرن و یه‌که‌م ئاکادیمی ژ ئالیی ئافلاتونی هات ئافاکرن ب ناڤی ئاکادیمۆس (یه‌ک ژ قه‌هره‌مانین مه‌تۆلۆژیا ئاغریکی)، به‌لی ته‌قلی وئ هیژ ئه‌م کورد ل ناڤ و ده‌رفه‌یی کوردستانی بیبه‌هرن ژ ده‌رکه‌تیین ئاکادیمی و سه‌ده‌م ژی خویا نه و پیرانیا سه‌ده‌مان ب شیوه‌یی ئافاکرن که‌سایه‌تیا کورد قه‌ گریډایی نه یا کول هه‌مبیزی داگی‌کهران و بوهورینی مه‌زن و په‌روه‌ده بووی. ژماره‌یا ئاکادیمیین کورد بقاسی په‌نجین یه‌ک ده‌ستی نه ئانگو ژ ده‌ه مه‌لیون که‌سان یه‌ک که‌س ئاکادیمی یه‌!

پیروزی نین ئه

باوه‌ریا رها ژی نینه.

گاڤا کو تشت یان که‌س بگه‌هه راده‌یی پیروزیی وی چاخى لاوازیا نه‌ته‌وه‌یی و بیچاره‌بوونا وئ ده‌ی چه‌سپاندن. هه‌روه‌سا پووکاندن یان گه‌نیبوونا رمان و هزرئ د سه‌رئ نه‌ته‌وه‌یی ده. که‌س نه پیروزه ته‌نانه‌ت خوه‌دئ ژی چونکی هه‌رتشت یان هه‌رکه‌سی پیروزل به‌رامبه‌ر هنده‌ک پرسیار و هنده‌ک گومانئ راسته‌قینیا خوه‌ ژ ده‌ست ده‌ه. هه‌رکه‌س و هه‌رتشت جه‌ی لیپرسینی یه‌.

به‌رده‌وام دبه